

Aktuális kiállítással emlékezik Kass János a forradalom eltiprására Szegeden

Utcakövek, összetört fejek

Cserépdarabokká törte a művész a fehér porcelánfejeket

Fotó: Frank Yvette

Összetört, vérző, szögekkel, szögesdrótból font töviskoszorúval meggyötört fejek, halomba gyűjtött utcakövek láthatók Kass János szegedi galériájában. A cím nélküli, sokkolóan aktuális kiállítással az eltiport 56-os forradalomra és szabadságharcra emlékezik a Kossuth-díjas grafikus, a város díszpolgára.

– Teljes eszköztelenséggel szerettem volna emlékezni 1956-ra. Nem is elsősorban október 23-ára, hanem november 4-ére, amikor újabb harminc évre becsapódott ránk az ajtó, megkezdődött a második megszállás Magyarországon. Ez a kiállítás fehér gyász, lyukas zászló nélküli főhajítás a sorsunk előtt. Aktuális, mert ma is reménytelen, kilátástalan a sorsunk. Az egyénéppé, mint a közösségé. Ami most zajlik az országban, az nem mehet tovább! Eljutottunk a szakadék

szélére, két ember huzakodik, és nem tudhatjuk, milyen erők állnak mögöttük – mondja keserűen Kass János.

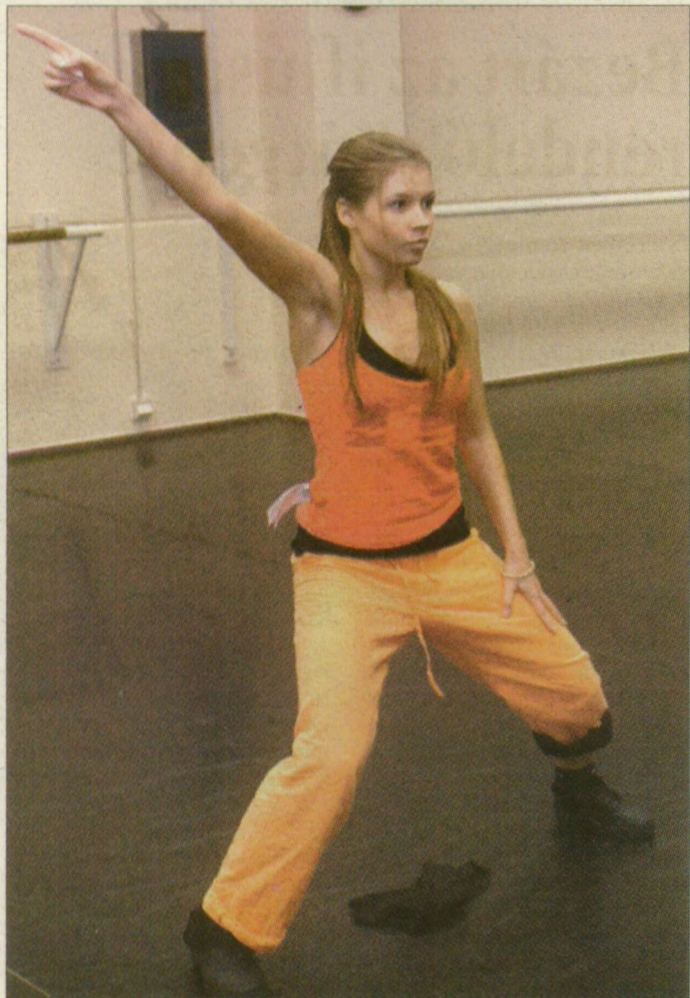
Kossuth-díjas grafikusunk Vár utcai galériájában ösztönösen hozta létre a rendhagyó tárlatot, miután a Fekete Ház 56-os kiállítása számára is adott hetven rajtot. – Szétvertem a fehér porcelánfejeket, a tárlat zárásaként pedig gyertyát gyújtunk majd kelet-európai sorsunkért. Elborzadva látom, hogy saját sorstársaink vernek szét most mindent magunk körül. Nemcsak a politikusainkat lehet ezért hibáztatni, hanem mindenkit, magamat is beleértve. Kétségbeesett jövő vár így a fiatalokra, mert nem is másod, hanem harmadrendű polgárai leszünk Európának – állítja Kass János, aki nemrégiben esett át egy lábműtéten, ezért az elmúlt napokban ki sem tudott mozdulni budai otthonából, onnan figyelte a belpolitikai híreket.

– Amikor a megszokott szemorvosomhoz szerettem volna menni, kiderült, hogy a doktor úr Angliába ment dolgozni. Azt tapasztalom, hogy akinek esze van és teheti, menekül külföldre. Németországban is átéltem ilyet, amikor Lipcsében tanultam. 1961-ben, amikor a berlini fal felhúzása után a német fővárosban jártam, arcüreggyulladás kaptam, és a kelet-berlini klinikákon szinte nem maradt orvos, aki gyógyszert felírjon. A legjobb szakemberek átmenekültek Nyugat-Berlinbe. A török hódoltság alatt sem volt így kiuzsorázva az ország, mint ma. Ötven évig reménykedtünk, az elmúlt tizenhat évben pedig különösen bizakodtunk, nem hittük volna, hogy az ország végül a természetes fejlődéssel ellenkező irányba fordul. Akarnokok csapdája kerültünk. Mindezek ellen is tiltakozom az összetört fejekkel.

H. ZS.

A Megatánc szegedi döntőjét a zsűri mentette meg

Ildi paso dobléval készül szombatra

Napi négy-öt óra kemény próba kell ahhoz, hogy a produkciók összeálljanak, mondja Török Ildikó

Fotó: TV 2

Nagy a hajtás a Megatánc című produkcióban, ám a tehetségkutató verseny szegedi döntője ezt nem bánja: felkészült rá lelkiileg. A szombati műsorra paso dobléval készül, bevallása szerint kevesebb műfaj áll távolabb tőle, mint ez. De minden feladatot meg kell oldani.

A második adásban a nézői szavazatok alapján kétségessé vált, hogy Török Ildikó folytathatja-e a Megatáncot, a zsűri azonban bizalmat szavazott a szegedi lánynak. A TV 2 tehetségkutató műsorának szombati adásában partnerével, Répás Mátéval ott állt a három legkevesebb szavazatot kapott pár között, ám párbajoznia már nem kellett, hiszen a műsor szakmai döntőkei úgy határoztak: enélkül is meggyőzte őket tánc tudásáról és arról, hogy továbbra is a műsorban a helye.

– Ahogy fogunk, egyre kevesebben lesznek a biztos továbbjutók – magyarázta Ildikó, hozzátéve: ettől függetlenül nem számított arra, hogy a funky nem jut tovább. Szerinte a nézői szavazatokat elsősorban az befolyásolja, hogy mennyire ismert a zene, amire a versenyzők táncolnak, illetve a műfaj milyen érzelmeket tud megmozgatni.

Hogy milyen táncot nem húzna ki magának szívesen – inkább bele se gondol. – Ez egy verseny, vagyis itt minden feladatot meg kell oldani – mondta. Most éppen paso dobléval készül a szombati adásra. – Soha nem táncoltam még latint, és ez a tánc olyan messze áll tőlem, mint Makó Je-

ruzsálemtól, de bízom benne, hogy menni fog. Nagyon jó kis társaság jött össze, semmiféle rivalizálás nincs köztünk, így még a társaimtól is kérhetek segítséget. Bár a házban nincs hely a gyakorlásra, testtartásban, dinamikában esténként ott is tudnak tanácsot adni azok, akik ebben a műfajban mozognak otthonosan.

A szegedi táncoslány szerint a műsor eddig pontosan azt hozta, amire számított. – Tudtam, hogy nagy lesz a hajtás, rengeteget kell próbálni, és el fogunk fáradni. De erre készültem fel – mondta. Napi négy-öt óra próba mellett orvoshoz, stylisthoz és ruhapróbákra járnak, esténként csak arra van idejük, hogy vacsorát főzzenek és végiggondolják a napjukat. Ildikó helyzete ráadásul a többiekéhez képest is speciális, hiszen a Megatánc mellett egyetemre is jár.

– A jogi karon levelezős vagyok, ott a vizsgákra koncentrálok, a közgazdaságtudományi karon pedig egyéni tanrendet kértam. Igyekszem Szegedre menni, amikor csak tudok, és előfordult már, hogy két próba között hazaszaladtam zéhat írni – mondta, majd gyorsan elkészült. Az interjút is egy ruhapróba közben adta.

TIMÁR KRISZTA

Elment a szentesi Rózsa Gábor

Amilyen hangosan robbant be Rózsa Gábor Szentes közéletébe évtizedekkel ezelőtt, olyan csendesén távozott onnan. Tudtuk, hogy beteg, de azt gondoltuk, megint csak játszik velünk. Hiszen olyan volt ő, mint egy nagy gyerek, akinek nem kellett egy kis csínytevésért a szomszédba mennie. Ám a 62 esztendő Gábor ezúttal olyat tett, ami megmászhatatlan: visszaadta a lelkét a Teremtőjének. Úgy ment el, hogy el sem köszönt tőlünk. Nem vettük fel a telefont, hogy megkérdezzük tőle: hogy vagy, Gábor?

Az égi mezőkön talán mosolyog az önmarcangoló megnyilvánuláson, vagy éppen azt gondolja: „hadd legyen csak lelkiismeret-furdalásotok, megtagadtatok engem”.

S igazad is van, Gábor. Pedig milyen nagy volt a holdudvarod még jó pár évvel ezelőtt is, szerte az országból ültek asztalodhoz, ahol „ócsó” kolbászos tarhonyával traktáltad vendégeidet. A népség meg itta szavaidat, és táplálkozott azokból. Hiszen Te voltál az utolsó nagy polihisztorok egyike, aki olajos mérnökből földmérővé lett muzeológusként szinte mindenhez értett „nem középiskolás fokon”. Közismert zeneértőként és -művelőként egyszer például sóprúval dirigáltad a városi fúvósokat az évbúcsúztató koncerten. Egy másik ilyen alkalommal meg nem voltál rest bekiabálni a publikumot éppen köszönteni készülő polgármesternek: „Imre! Lásan, tagoltan, hangosan!” Ám Szirbik Imre nem haragudott meg, hiszen másokhoz hasonlóan ő is úgy fogadott el, amilyen voltál.

Gazdag örökséget hagyta a szentesiekre. A napfénytől Fridrich-fényirdát sok hadakozással a romjaiból mentetted meg, akárcsak a Péter Pál Polgárházat. Mindenesed-barátod, Gulyás Miska kitette rá a fekete zászlót, a fényképet meg az asztalra rakták Csergő Jutkával. Velük együtt sokan hiányoljuk a legendás hírv SMS-eidet, amelyek mosolyt hoztak az életünkbe. Küldjél majd nekünk Odaátról, hogy tudjuk: milyen ott a világ, ha utánad megyünk. Addig is nyugodjál békében, Rózsa Gábor!

BALÁZSI IRÉN

A természetfotózás a pusztaszeri fiú életeleme

A 21 éves Máté Bence világdíjas fotója

A díjnyertes kép: veszekedő szürke géme

Fotó: Máté Bence

Kiemelt díjat nyert Máté Bence természetfotó-világpályázaton. A Pusztaszeren élő, nemzetközileg ismert fiatal természetfotós már eddig is számtalan díj tulajdonosa volt.

Az Év Természetfotósa Világpályázaton – melyet a brit Természetudományi Múzeum és a BBC Wildlife Magazin is támogatott – kiemelt díjat ért el madárkategóriában Máté Bence. A 21 éves természetfotós az egyedüli a világon, aki egymás után hatszor folyamatosan díjat nyert ezen az évről évre meghirdetett, rangos pályázaton. Máté Bence – mint egy korábbi, országos felmérésből tudható – az ötven leg-sikeresebb magyar fiatal egyike. A napokban egyébként épp Németországban tartott előadást a Német Természetfotós Szövetség szervezésében angolul – tegnap késő este érkezett Magyarországra a németországi útról. Veszekedő szürke gémekeket ábrázoló fotója csak egyetlen abból a több ezer képet tartalmazó sorozat-

ból, melyet tavaly télen készített a tömörkényi Csaj-tónál, nemzetközi jelentőségű vízimadár-élőhelyen.

– Mínsz tízfokos hidegekben járta a tavak környékét, harminc napig. Reggel sötétben ment, este sötétben jött – emlékszik Máté Gábor, a világhíres, ifjú természetfotós édesapja. Ebből is sejthető: Máté Bence életvitelszerűen műveli a természetfotózást – a szó legszorosabb értelmében. Tanyája van Pusztaszeren, a Dong-ér partján, külföldi természetfotósokat fogad, kalauzol – Angliától Finnországon át Romániáig mindenünne érkeznek ide.

November 9-én várhatóan újabb díjat kap: a Magyar Természetfotósok Szövetsége (naturArt) meghirdette pályázaton több fotóját is elfogadták – hogy milyen díjat nyert, persze még nem publikus. Az elismeréseket a díjazottak Budapestén, a Természetudományi Múzeumban veszik át.

E. CS.